

Reactie aan marktpartijen n.a.v. de marktconsultatie 28 maart 2024

24 juni 2024

Beste geïnteresseerde,

Op 28 maart jl. organiseerde Rijkswaterstaat een marktconsultatie over de Diensteninkoop GWW 2025, naar aanleiding van de voorgestelde inkoopafwegingen. We hebben daar veel nuttige input opgehaald, en ook de zorgvuldig opgestelde schriftelijke reacties bevatten veel waardevolle suggesties. We willen u allereerst bedanken voor de moeite die u hiervoor genomen hebt.

Uit de reacties halen we een overkoepelende zorg die door veel partijen gedeeld wordt. En dat is dat er bij de procedures van de minicompenties teveel de nadruk is komen te liggen op het verminderen van transactiekosten, en we te weinig oog gehad hebben voor de juiste match tussen een opdracht en marktpartij. Dit kan kosten gaan van de kwaliteit van de dienstverlening en het vergroot de onvoorspelbaarheid van de opdrachtverlening voor marktpartijen.

Wij hebben de inkoopafwegingen naar aanleiding van de reacties nog eens kritisch tegen het licht gehouden, en op diverse punten aangepast. Middels deze notitie informeren we u over de belangrijkste aanpassingen op hoofdlijnen. Over een aantal andere onderwerpen moet nog besluitvorming plaatsvinden. Over deze onderwerpen wordt u geïnformeerd bij de publicatie in oktober.

Procedure minicompentie

De procedure van de minicompentie hebben we op diverse punten aangepast. Deze zijn in de tabel onder de tekst schematisch weergegeven. Hieronder worden de punten ook toegelicht.

- De categorieën 3 en 4 (> € 300.000 - € 1 mln. en > € 1 mln.) worden samengevoegd tot één categorie (3) waarbij de uitvraag wordt gedaan onder minimaal drie partijen, en maximaal alle contractpartners. Als er veel inschrijvingen verwacht worden (en/of als alle partijen even geschikt zijn), kan dit met de Randomizer worden teruggebracht tot het maximum aantal. Als er niet veel inschrijvingen verwacht worden (en/of als niet alle partijen even geschikt zijn) kan dit achterwege gelaten worden.
- Ook komt er meer flexibiliteit om keuzes te maken in het gewenste aantal inschrijvingen bij categorieën 1 en 2.
 - Categorie 1 (€ 15.000 - € 80.000) wordt één tot drie partijen (i.p.v. één).
 - Categorie 2 (€ 80.000 - € 300.000) wordt twee of drie partijen (i.p.v. twee).
- In de categorieën 1 en 2 (€ 15.000 - € 300.000) blijft het uitgangspunt van 'laagste prijs, tenzij' gehandhaafd. De wens is dat deze werkwijze bijdraagt aan het verhogen van de productieopgave door het versimpelen van de procedure. Bij Rijkswaterstaat ligt de uitdaging om duidelijk te zijn over de kwaliteit die wij vragen, zodat deze werkwijze niet ten koste gaat van de kwaliteit van het werk. Uitzonderingen blijven mogelijk.
- Vrije leverancierskeuze achten wij vanwege juridische overwegingen niet wenselijk binnen een raamovereenkomst en komt daarmee te vervallen bij de nieuwe SROK's. Vrije leverancierskeuze geldt wel voor de opdrachten tot € 15.000 die buiten de scope van de SROK's vallen.
- In de Inkoopafwegingen was per abuis opgenomen dat de termijn voor de interessepeiling vijf kalenderdagen betreft. Dit moet zijn vijf werkdagen.

	Huidig - SROK 1	Inkoopafwegingen - SROK 2	Nieuw - SROK 2
0.	0 - € 50.000: 1 partij (vrije lev. keuze)	0 - € 15.000 buiten SROK	0 - € 15.000 buiten SROK
1.	€ 50.000 - € 300.000: max 3 partijen via Randomizer	€ 15.000 - € 80.000: 1 partij via Randomizer	€ 15.000 - € 80.000: 1-3 partijen via Randomizer
2.	€ 300.000 - € 5 mln. €:	€ 80.000 - € 300.000: 2 partijen via Randomizer	€ 80.000 - € 300.000: 2-3 partijen via Randomizer
3.	>5mln. €: buiten scope SROK: Europese aanbesteding	€ 300.000 - € 1 mln.: min. 3 en max. 5 partijen via Randomizer	> € 300.000 min. 3 (via Randomizer)
4.		> € 1 mln.: min. 3 partijen (via Randomizer)	

BPKV op ROK-niveau

Veel partijen hebben hun zorg geuit over het hanteren van BPKV op ROK niveau, gezien de slechte ervaringen hiermee ten tijde van de SO3. Hoewel er bij de aanbesteding van de huidige SROK's geen BPKV is gehanteerd, vinden wij het juridisch wenselijk om wel BPKV te hanteren bij de aanbesteding van de nieuwe SROK's. We gaan dit echter op een manier invullen die daadwerkelijk bijdraagt aan de kwaliteit, en die marktpartijen niet teveel werk oplevert.

De BPKV score op ROK niveau zal niet meewegen bij de winkans van nadere overeenkomsten. Dat zou er immers toe leiden dat deze score voor de gehele looptijd invloed kan hebben op de winkans van een partij. Dat achten wij, zeker gezien de lange looptijd van de nieuwe SROK's, onwenselijk. Tussentijdse aanpassing van de BPKV plannen om deze score te kunnen herzien levert voor zowel de marktpartijen als Rijkswaterstaat veel administratieve lasten op, en is daardoor ook onwenselijk.

Geen maximum aantal partijen SROK PPB

Voor de SROK PPB wordt het maximum aantal toe te treden partijen niet gemaximeerd op 10. Diverse partijen hebben dit voorgesteld, en omdat de markt niet veel groter is dan 10 partijen per perceel hoeven er geen partijen af te vallen.

Combineren PB en SCB

Een aantal partijen vroeg om de mogelijkheid open te houden om ook binnen de nieuwe SROK's de PB en SCB te combineren. Omdat nog steeds de meerwaarde wordt herkend die ten grondslag ligt aan het combineren van deze twee disciplines in de huidige SROK's. Uit interne gesprekken blijkt echter dat deze behoefte binnen Rijkswaterstaat beperkt is. Wel wordt nog een uitzondering behouden voor (verdergaande) integrale uitvragen. Zie hieronder.

Integrale opdrachten

Diverse partijen geven aan meerwaarde te zien in het integraal uitvragen van diensten voor projecten door het combineren van de scope van de SROK's PPB en ID in één opdracht. Dergelijke opdrachten zijn in de huidige, lopende, SROK's bij wijze van uitzondering out of scope bepaald en gemaximeerd (maximaal 15 integrale projecten van Rijkswaterstaat PPO). In de nieuwe SROK's zal ook een dergelijke out of scope bepaling komen waarbij duidelijk is dat deze alleen voor uitzonderingen geldt.

Betalen op uren

Het betalen op basis van uren werd onderzocht als een optie om meer flexibiliteit in opdrachten te verkrijgen. Er zitten echter ook kanttekeningen aan, zoals het beheersen van de contracten vanuit de opdrachtgeverskant, en de administratieve lasten om dit te verantwoorden voor de opdrachtnemer. Het wordt daarom alleen mogelijk om stelposten op basis van uren in te zetten. Deze posten dragen uiteraard wel bij aan de gewenste flexibiliteit in de opdrachten, en zijn daarnaast beperkt in omvang.

Relatie uurtarieven vs. producten en werkstromen

Voor het toepassen van BPKV bij aanbesteding van de SROK PPB, moet er sprake zijn van een prijs element. Rijkswaterstaat wil dit doen door maximum uurtarieven te hanteren voor een aantal veelgebruikte functiegroepen. Marktpartijen hebben gevraagd hoe zich dit verhoudt tot het uitvragen van producten en werkstromen. We vragen partijen bij toetreding tot de raamovereenkomst om in te stemmen met maximum uurtarieven voor het werken binnen de raamovereenkomst (inschrijvingsvereiste). Deze uurtarieven zullen marktconform zijn en zouden geen belemmering moeten vormen voor toetreding. Concurrentie op prijs vindt vervolgens nog plaats bij aanbesteding van nadere overeenkomsten (NOK's). Bij inschrijving op de NOK's dienen partijen zich hier aan te houden. Rijkswaterstaat heeft vooralsnog niet de intentie om standaard gespecificeerde offertes op te vragen en de uurtarieven te toetsen. Rijkswaterstaat behoudt zich wel het recht voor om inzicht te vragen in de raming als hier aanleiding voor is (abnormaal lage inschrijving, of discussie tijdens uitvoering).

Gedwongen winkelnering

Er zijn veel vragen en zorgen geuit over de werkwijze van gedwongen winkelnering. Deze werkwijze heeft verder uitwerking rondom risicoverdeling, verantwoordelijkheden en aansprakelijkheid voordat duidelijk kan worden gesteld dat dit synergievoordelen oplevert op een opdracht. Het instrument wordt daarmee niet als generiek instrument in de SROK's opgenomen.

Aandachtsgebieden en kennisvelden

SROK Ingenieursdiensten 2 kent een perceel 1 Ingenieursdiensten voor projecten en programma's en perceel 2 Technisch advies. Perceel 1 is bedoeld voor de integrale multidisciplinaire opdrachten. Maar ook monodisciplinaire opdrachten voor dat aandachtsgebied, gekoppeld aan een project of programma, vallen daar onder.

Onder perceel 2 vallen de monodisciplinaire opdrachten die *niet* gekoppeld zijn aan een project of programma. Denk aan adviesvragen in het kader van de Landelijke Taken van Rijkswaterstaat. Om die reden is er geen spiegeling tussen de aandachtsgebieden van perceel 1 en de kennisvelden van perceel 2. In de bijlage is het overzicht van de aandachtsgebieden en kennisvelden opgenomen. De thema's water, bodem, assetmanagement en klimaatadaptatie komen hierin terug. Voor circulariteit en energieneutraliteit is er vanuit Rijkswaterstaat WVL een raamovereenkomst Circulaire Economie afgesloten.

Productpercelen

Rijkswaterstaat slaat met de productpercelen een nieuwe weg in, waarbij de onderzoeken in de scope van deze percelen rechtstreeks bij de bureaus worden uitgevraagd. Zij vallen daarmee *buiten* de scope van het integrale perceel 1 Ingenieursdiensten voor projecten en programma's. Rijkswaterstaat beoogt hiermee meer grip te hebben op de kwaliteit en uniformiteit van de onderzoeken, en bij te dragen aan het op orde brengen van de areaalgegevens. De kansen die dit biedt wegen zwaarder dan de voorziene nadelen (raakvlakmanagement met de integrale projecten, mogelijk mislopen van synergievoordelen, extra uitvragen). Gedurende de looptijd van de SROK's wordt gemonitord of deze kansen inderdaad voldoende benut worden voor voortzetting van deze ingeslagen weg. Voor deze nieuwe SROK's betekent het echter een duidelijke keuze en harde knip in de scope tussen perceel 1 en de productpercelen.

Er komt een exclusiviteitsregeling voor de *producten* uit de productpercelen en de *projecten* uit perceel 1. Deze wordt op NOK/ projectniveau geregeld, en raakt dus niet de toetreding van de partijen tot de percelen. Zoals reeds toegelicht tijdens de marktconsultatie komt er ook geen exclusiviteitsbepaling tussen SROK Ingenieursdiensten 2, Perceel 1 (Ingenieursdiensten voor projecten en programma's) en Perceel 2 (Technisch advies).

Openstaande punten

De onderwerpen waarover nog besluitvorming dient plaats te vinden, zijn de volgende:

- Exclusiviteitsbepaling (Chinese Wall) tussen enerzijds SROK Ingenieursdiensten 2, Perceel 1 Ingenieursdiensten voor projecten en programma's en anderzijds de productpercelen.
- Een nadere duiding van het raakvlak tussen de werkstromen van projectbeheersing en 'financieel management' dat buiten de scope van de SROK PPB is.
- Afbakening van het raakvlak tussen de SROK Ingenieursdiensten 2 en de ROK Industriële Automatisering (en andere raamovereenkomsten).
- De werkwijze rondom onder-opdrachtneming tussen partijen binnen een perceel.
- Het maximum aantal partijen per kennisveld bij SROK Ingenieursdiensten Perceel 2 Technisch Advies.
- Sanctie bij niet inschrijven na interessepeiling
- Als we maximum uurtarieven hanteren op SROK niveau, hoe zich dit dan verhoudt tot het uitvragen van producten en werkstromen.
- Het herijken van de expertise die nodig is voor de verschillende werkzaamheden voor Integrale Veiligheid.
- De wijze waarop we partijen gaan selecteren als er een maximum per perceel (productpercelen) of kennisveld (perceel Technisch Advies) wordt gehanteerd.

Bijlage 1. Aandachtsgebieden en Kennisvelden SROK Ingenieursdiensten 2

8 Aandachtsgebieden Perceel 1 Ingenieursdiensten voor Projecten en Programma's*

1. **Tunnels:** het betreft kennis en expertise m.b.t. verdiept aangelegde constructies (tunnels (afgezonken, geboord of land), verdiepte wegen en aquaducten).
2. **Staal/stalen werken:** Het betreft kennis en expertise m.b.t. werken/objecten van staal (e.g. (onderdelen van) bruggen, stuwen, sluizen,..)
3. **Beton/betonnen werken:** Het betreft kennis en expertise m.b.t. werken/objecten van beton (e.g. (onderdelen van) bruggen, stuwen, sluizen, keringen, ..)
4. **Beweegbare werken/werkuigbouw:** Betreft kennis en expertise m.b.t. de dynamische systemen (aandrijftechniek, machinebouw, geregelde systemen, verbingsprincipes en thermodynamica) met toepassing in één van de hoofdinfrastructuurnetwerken.
5. **Wegen:** het betreft projectkennis en expertise m.b.t. realisatie, onderhoud en inrichting van wegen.
6. **Waterbouwkundige werken:** Het betreft kennis en expertise m.b.t. kunstwerken in de natte infrastructuur zoals (schut)sluizen, stuwen, gemalen en stormvloedkeringen.
7. **Waterbouw:** betreft kennis en expertise m.b.t. ontwerp, beheer en onderhoud (e.g. baggerwerkzaamheden) van het hoofdvaarwegennet en primaire watersystemen (eg kust-, rivier-, meer-, kanaal- en oeverwerken);
8. **Leefomgeving (gebiedsgericht):** Betreft kennis en expertise m.b.t. de kwaliteit van natuur, water en lucht ten behoeve de inpassing van netwerken en beheer van het areaal.

8 Kennisvelden Perceel 2 Technisch Advies*

1. **Vastgoed:** Betreft kennis en expertise m.b.t. gebouwenbeheer
2. **Instandhoudings- en toestandsinspecties:** betreft kennis- en expertise m.b.t. inspecties om daarmee de technische staat van objecten vast te stellen
3. **Assetmanagement:** betreft kennis en expertise met betrekking tot de ontwikkeling, de implementatie, het beheer en de continue verbetering van Assetmanagement met toepassing in de hoofdinfrastructuurnetwerken.
4. **Wegenbouw:** het betreft kennis en expertise m.b.t. het civieltechnische aspect van aanleg en onderhoud van wegen, e.g. opbouw, constructies, materialen, draagkracht.
5. **Wegontwerp en verkeersveiligheid:** Het betreft kennis en expertise op het gebied van de functie en de vormgeving en inrichting van de weg vanaf het eerste onderzoek tot realisatie en beheer en onderhoud.
6. **Waterveiligheid en Waterbeheer:** Het betreft kennis en expertise op het gebied van waterveiligheid en waterbeheer. Voor waterveiligheid valt te denken aan waterkeringen, hydrodynamica, (kust- en rivier)morfologie en geologie. Voor waterbeheer valt te denken aan waterverdeling, zoetwatervoorziening vanuit het grond- en oppervlaktewater systeem, impact op zoetwatergebruiksfuncties, zoetwatermaatregelen, verzilting en waterbeschikbaarheid.
7. **Grondwater- en bodembeheer:** Het betreft kennis en expertise op het gebied grondwater- en bodembeheer. Hierbij valt te denken aan milieuhygiëne, geotechniek en geo-hydrologie voor de hoofdinfrastructuurnetwerken.
8. **Klimaatadaptatie:** het betreft kennis en expertise m.b.t. de impact van klimaatverandering op de hoofdinfrastructuurnetwerken, de te nemen maatregelen en het beoordelen en toepassen van nieuw beleid, kennis en of wetgeving op dit gebied.

* Onder voorbehoud van beperkte aanpassingen aan de aandachtsgebieden, kennisvelden en beschrijvingen.